

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Δεκεμβρίου 1998

σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΚ

(IV/35.280 — Sicasov)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1998) 3452]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(1999/6/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Εκτιμώντας ότι:

Έχοντας υπόψη:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Α. ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, και ιδίως τα άρθρα 2, 4 και 8,

την αίτηση για χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης και την κοινοποίηση που υπέβαλε η Sicasov (Société Coopérative d'Intérêt Collectif Agricole Anonyme à Capital Variable) Παρίσι, Γαλλία, στις 26 Οκτωβρίου 1994 όσον αφορά δύο στερεότυπες συμφωνίες περί χορηγήσεως αδείας για την παραγωγή και την πώληση σπόρων προς σπορά,

την ουσία του περιεχομένου αυτής της κοινοποίησης που δημοσιεύθηκε ⁽²⁾, κατ' εφαρμογή του άρθρου 19, παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17,

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

α) Η Sicasov

- (1) Η Sicasov (Société Coopérative d'Intérêt Collectif Agricole Anonyme à Capital Variable) Παρίσι, Γαλλία συγκεντρώνει τους δημιουργούς φυτικών ποικιλιών που προστατεύονται στη Γαλλία. Κανένας από τους μετόχους της Sicasov δεν μπορεί να κατέχει άνω του 10 % του εταιρικού κεφαλαίου ή άνω του 10 % των δικαιωμάτων ψήφου. Σκοπός της Sicasov είναι:
- να της εκχωρούνται κατ' αποκλειστικότητα ή μη από τους εταίρους της οι φυτικές ποικιλίες, καθώς και οποιοδήποτε άλλο άυλο δικαίωμα που σχετίζεται με τη γεωργία και τη βιομηχανία παραγωγής γεωργικών προϊόντων διατροφής,
 - να διασφαλίζει ότι διάφορα νέα ή βελτιωμένα φυτικά υλικά/προϊόντα τίθενται στη διάθεση των γεωργικών παραγωγών και της βιομηχανίας παραγωγής γεωργικών προϊόντων διατροφής με τις καλύτερες τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις,
 - να εκχωρεί περαιτέρω ή να χορηγεί άδειες που να επιτρέπουν, υπό τον έλεγχό της, την παραγωγή και τον πολλαπλασιασμό των φυτικών ποικιλιών των δημιουργών,

⁽¹⁾ ΕΕ L3 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

⁽²⁾ ΕΕ C 95 της 19. 4. 1995, σ. 8.

- να μεριμνά για την προστασία των ποικιλιών (δηλαδή για την κατασκευή του τεχνικού εξοπλισμού για τις προγενέστερες γενεές εκείνης που προορίζεται προς πώληση στον τελικό καταναλωτή) και να λαμβάνει κάθε μέτρο προς αποφυγή ελλείψεων,
- να διασφαλίζει την πραγματοποίηση κοινών ερευνών για το νέο γενετικό υλικό,
- να ενθαρρύνει τη φυτική επιλογή και να προωθεί τα φυτικά υλικά και να εξασφαλίζει τη διαδοσή τους.

(2) Ειδικότερα, σκοπός της Sicasov είναι η διαχείριση των φυτικών ποικιλιών που της αναθέτουν οι δημιουργοί (ή οι εξ αυτών αρυόμενοι δικαιώματα). Για το σκοπό αυτό, οι δημιουργοί (ή οι εξ αυτών αρυόμενοι δικαιώματα) μπορούν:

- α) είτε να εξουσιοδοτούν τη Sicasov να παραχωρεί μη αποκλειστικές άδειες αναπαραγωγής και πώλησης·
- β) είτε να εκχωρούν στη Sicasov την αποκλειστικότητα της παραγωγής και πώλησης, στην οποία περιλαμβάνεται και το δικαίωμα της Sicasov να χορηγεί περαιτέρω μη αποκλειστικές άδειες αναπαραγωγής και πώλησης.

Οι συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των δημιουργών και της Sicasov δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

Η διαχείριση των φυτικών ποικιλιών των δημιουργών περιλαμβάνει κυρίως τη σύναψη συμφωνιών παραγωγής και πώλησης σπόρων με τα κέντρα πολλαπλασιασμού, βάσει των οποίων η Sicasov επισπράττει δικαιώματα τα οποία καταβάλλει στους δημιουργούς, αφού αφαιρέσει τα έξοδα διαχείρισης. Οι συμφωνίες αυτές κοινοποιήθηκαν και αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 37 έως 42).

(3) Μέχρι το 1993 η διαχείριση των φυτικών ποικιλιών στη Γαλλία είχε ανατεθεί τόσο στη Sicasov όσο και στη Caisse de Gestion des Licences Végétales (εφεξής: CGLV).

Την 1η Ιανουαρίου 1994, η Sicasov συγχωνεύθηκε με τη CGLI, με απορρόφηση της τελευταίας. Κατά συνέπεια, στη Γαλλία εναπομένει πλέον μία μόνον εταιρεία διαχείρισης των δικαιωμάτων φυτικών ποικιλιών που συγκεντρώνει όλα τα πρώην μέλη τόσο της Sicasov όσο και της CGLV.

(4) Η Sicasov διαχειρίζεται, για λογαριασμό πολλών γάλλων και αλλοδαπών δημιουργών, περίπου 2 600 ποικιλίες 50 περίπου κατηγοριών ειδών. Το σύνολο, σχεδόν, των φυτικών ποικιλιών που παράγονται δυνάμει σύμβασης περνάει από τη Sicasov. Κάθε έτος, η ομάδα διαχείρισης συνάπτει περίπου 9 500 συμβάσεις χορήγησης αδειών με περίπου 6 000 γαλλικές και 2 500 αλλοδαπές επιχειρήσεις.

6) Οι δημιουργοί

(5) Οι δημιουργοί είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου που αφιερώνουν τις προσπάθειές τους στην έρευνα για την παραγωγή νέων φυτικών

ποικιλιών που πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια για την έννομη προστασία τους στις φυτικές ποικιλίες.

Μεταξύ των δημιουργών, πρέπει κατ' αρχάς να περιληφθούν οι οικογενειακές γεωργικές επιχειρήσεις των οποίων το μέγεθος παρουσιάζει μεγάλες διαφορές και οι οποίες συνεχίζουν μια πολύ παλαιά παράδοση επιλογής, καθώς και οι γεωργικοί συνεταιρισμοί. Στη συνέχεια, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιχειρήσεις μεγάλων διαστάσεων που κατά τα τελευταία έτη άρχισαν να ασχολούνται με τον τομέα των φυτικών ποικιλιών (ιδιαίτερα, οι επιχειρήσεις με αισθητή ήδη την παρουσία τους στον τομέα της χημείας). Τέλος, να αναφερθούν οι δημόσιοι οργανισμοί που πραγματοποιούν έρευνες στο γεωπονικό τομέα [π.χ. το Institut National des Recherches Agronomiques (INRA), οι Σχολές Γεωπονίας και οι πανεπιστημιακές σχολές] τόσο στη Γαλλία όσο και στην αλλοδαπή.

Κάθε δημιουργός διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο πλεόντων ποικιλιών από τις οποίες μία ή περισσότερες δύνανται να είναι στην πράξη πολύ ανταγωνιστικές.

(6) Η νέα ποικιλία μπορεί να πολλαπλασιαστεί από τον ίδιο το δημιουργό, αλλά πολύ συχνά, ο τελευταίος αδυνατεί να ικανοποιήσει τη ζήτηση και, κατά συνέπεια, αναθέτει τον πολλαπλασιασμό σε κέντρο πολλαπλασιασμού (βλέπε αιτιολογική σκέψη 7) προκειμένου να επιτύχει αρκετές ποσότητες σπόρων προς διάθεση στους γεωργούς για τις ετήσιες σπορές τους. Η ιδιότητα του δημιουργού παρέχει δικαιώματα και επιβάλλει υποχρεώσεις που θα εξετασθούν στις αιτιολογικές σκέψεις 11 έως 36.

γ) Τα κέντρα πολλαπλασιασμού

(7) Η παραγωγή σπόρων προς σπορά αποτελεί έργο των κέντρων πολλαπλασιασμού (που ονομάζονται επίσης κέντρα παραγωγής ή σποροπαραγωγής — στο εξής «κέντρα πολλαπλασιασμού»). Τα κέντρα αυτά πρέπει να έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και, για να μπορούν να παράγουν πιστοποιημένους σπόρους, πρέπει να υποβάλλονται σε προηγούμενο έλεγχο από διοικητικά όργανα που έχουν συσταθεί ειδικά για το σκοπό αυτό (βλέπε αιτιολογική σκέψη 32). Για τον πολλαπλασιασμό μιας νέας ποικιλίας, τα κέντρα πολλαπλασιασμού πρέπει να απευθύνονται στη Sicasov προκειμένου να λάβουν άδεια για την εν λόγω ποικιλία.

Στη Γαλλία υπάρχουν, σήμερα, περίπου 6 000 κέντρα πολλαπλασιασμού.

(8) Πολλές φορές τα κέντρα αυτά διαθέτουν ένα δίκτυο αγροτών που απασχολούνται με τον πολλαπλασιασμό και στους οποίους παραδίδουν τους σπόρους με σκοπό τον πολλαπλασιασμό τους. Οι σπόροι αυτοί αγοράζονται πάλι από το κέντρο που αναλαμβάνει την πιστοποίησή τους και την εμπορία τους. Οι σχέσεις μεταξύ κέντρων πολλαπλασιασμού και γεωργών πολλαπλασιασμού διέπονται από μια στερεότυπη σύμβαση καλλιέργειας που καταρτίζεται από το Service Officiel de Contrôle (SOC) και εγκρίνεται από το Υπουργείο Γεωργίας.

- (9) Οι απασχολούμενοι με τον πολλαπλασιασμό αγρότες δεν πρέπει να συγχέονται με τους αγρότες χρήστες, οι οποίοι χρησιμοποιούν τους σπόρους για τις σπορές τους (και όχι για τη δημιουργία άλλων σπόρων) και οι οποίοι, ως εκ τούτου, μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιστοιχούν στους τελικούς καταναλωτές.

B. ΤΑ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- (10) Τα εξεταζόμενα προϊόντα στην παρούσα υπόθεση είναι οι σπόροι που ανήκουν στα ακόλουθα είδη ή κατηγορίες ειδών: σιτηρά, τεύτλα, κτηνοτροφικά φυτά, πρωτεϊνούχα, αραβόσιτος, σιτάρι σπέλλα, λαχανικά, ελαιούχα φυτά, ινώδη φυτά και γεώμηλα. Στα πλαίσια της παρούσας υπόθεσης, οι σπόροι και τα φυτά αναφέρονται γενικά με τον όρο «σπόροι».

Γ. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙ ΦΥΤΙΚΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ

α) Η κοινοτική νομοθεσία

- (11) Στα περισσότερα κράτη μέλη ισχύουν καθεστώτα έννομης προστασίας για τις φυτικές ποικιλίες. Ωστόσο, τα καθεστώτα αυτά δεν έχουν εναρμονιστεί σε κοινοτικό επίπεδο και διέπονται από το εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών.

Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση αυτή, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 27 Ιουλίου 1994, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2506/95⁽⁴⁾, που καθιερώνει, παράλληλα με τα εθνικά καθεστώτα, ένα κοινοτικό καθεστώς για την απονομή δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών που ισχύουν σε όλο το έδαφος της Κοινότητας. Το εν λόγω κοινοτικό καθεστώς δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να απονέμουν εθνικούς τίτλους προστασίας των φυτικών ποικιλιών (με την επιφύλαξη της απαγόρευσης της σωρευτικής προστασίας). Οι αιτήσεις για κοινοτική προστασία των φυτικών ποικιλιών μπορούν να κατατίθενται από την 1η Απριλίου 1995.

- (12) Η κοινοτική προστασία των φυτικών ποικιλιών μπορεί να χορηγείται για τις ποικιλίες οι οποίες είναι διακριτές, ομοιογενείς, σταθερές και νέες. Παρέχει στον δικαιούχο το αποκλειστικό δικαίωμα για τις ακόλουθες πράξεις: α) παραγωγή ή αναπαραγωγή (πολλαπλασιασμός)· β) επεξεργασία με σκοπό την αναπαραγωγή γ) προσφορά προς πώληση δ) πώληση ή άλλου είδους διάθεση στην αγορά ε) εξαγωγή από την Κοινότητα στ) εισαγωγή στην Κοινότητα ζ) αποθήκευση για τους σκοπούς που αναφέρονται στα στοιχεία) έως στ).
- (13) Η διάρκεια της κοινοτικής προστασίας των φυτικών ποικιλιών είναι 25 έτη (30 για τις περιπτώσεις της αμπέλου και των δέντρων).

β) Η γαλλική νομοθεσία

- (14) Στη Γαλλία, η έννομη προστασία των νέων φυτικών ποικιλιών βασίζεται στη διεθνή σύμβαση για την προστασία των φυτικών ποικιλιών (εφεξής: σύμβαση ΥΡΟΝ) που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 2 Δεκεμβρίου 1961.

Ο νόμος αριθ. 70/489 της 11ης Ιουνίου 1970 ορίζει ότι κάθε νέα φυτική ποικιλία, ομοιογενής και σταθερή, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ενός τίτλου που αποκαλείται πιστοποιητικό φυτικής ποικιλίας, που παρέχει στον κάτοχό του αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής, εισαγωγής στη Γαλλία, πώλησης ή προσφοράς προς πώληση όλων των στοιχείων αναπαραγωγής ή φυτικού πολλαπλασιασμού της συγκεκριμένης ποικιλίας.

- (15) Σύμφωνα με τον νόμο του 1970, η διάρκεια του αποκλειστικού δικαιώματος ανέρχεται σε 20 έτη από τη χορήγηση του πιστοποιητικού ή σε 25 έτη αν η δημιουργία των στοιχείων αναπαραγωγής του είδους απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Το διάταγμα 71-75 της 9ης Σεπτεμβρίου 1971 απαριθμεί τα είδη για τα οποία η διάρκεια ισχύος του σχετικού δικαιώματος είναι 20 και 25 έτη αντίστοιχα.

- (16) Όσον αφορά την ιδιοκτησία και τη μεταβίβαση δικαιωμάτων δημιουργίας, ο νόμος του 1970 παραπέμπει στους γενικά εφαρμοστέους επί των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κανόνες. Συνεπώς, φαίνεται ότι το δικαίωμα του δημιουργού μπορεί να μεταβιβάζεται το ίδιο ελεύθερα όπως εκείνο του κατοχυρωμένου με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ιδιοκτησίας ή επικαρπίας.

Δ. Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΣΠΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΣΠΟΡΑ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

- (17) Στη Γαλλία η παραγωγή, ο έλεγχος και η πιστοποίηση των προς σπορά σπόρων ρυθμίζονται από λεπτομερείς διατάξεις, οι οποίες ανταποκρίνονται και στις απαιτήσεις των σχετικών κοινοτικών κανόνων.

α) Η κοινοτική νομοθεσία

- (18) Σε κοινοτικό επίπεδο, πολλές οδηγίες προβλέπουν την καθιέρωση ενός εμπεριστατωμένου ελέγχου των όρων παραγωγής και εμπορίας των προς σπορά σπόρων στο εσωτερικό της Κοινότητας, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία τους. Οι οδηγίες αυτές αποβλέπουν στην επίτευξη μεγαλύτερης παραγωγικότητας στον τομέα καλλιεργειών των διαφόρων φυτικών ειδών, απαιτώντας από τα κράτη μέλη την εφαρμογή ενιαίων και, κατά το δυνατόν, αυστηρότερων κανόνων όσον αφορά την επιλογή των εγκεκριμένων προς εμπορία ποικιλιών. Οι οδηγίες θεσπίζουν για την Κοινότητα ένα ενιαίο σύστημα πιστοποίησης που εγγυάται, με επίσημο έλεγχο, την ταυτότητα και την καθαρότητα των ποικιλιών. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται τόσο κατά

⁽³⁾ ΕΕ L 227 της 1. 9. 1994, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 258 της 28. 10. 1995, σ. 3.

την εμπορία στις εθνικές αγορές όσο και κατά τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι προς σπορά σπόροι τίθενται σε εμπορία μόνο εάν, σύμφωνα με τους κανόνες πιστοποίησης, έχουν εξεταστεί επίσημα και πιστοποιηθεί από δημόσιο οργανισμό που ανήκει σε ένα από τα κράτη μέλη.

- (19) Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί οδηγίες σχετικά με την εμπορία των περισσότερων φυτικών ειδών: (σιτηρά, τεύτλα, κτηνοτροφικά φυτά, γεώμηλα, ελαιούχα και ινώδη φυτά κ.λπ.).

Εξάλλου, το 1970, με την οδηγία 70/457/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 1970, περί του κοινού καταλόγου ποικιλιών καλλιεργουμένων φυτικών ειδών⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, θεσπίστηκε κοινός κατάλογος ποικιλιών καλλιεργουμένων φυτικών ειδών.

- (20) Για κάθε φυτικό είδος οι οδηγίες θεσπίζουν τους όρους τους οποίους πρέπει να πληρούν οι σπόροι για να είναι εμπορεύσιμοι. Ειδικότερα, καθορίζουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις ταυτότητας και καθαρότητας ποικιλιών, καθώς και τις συνθήκες καλλιέργειας. Επιπλέον, έχουν θεσπισθεί κοινοτικοί κανόνες σε ό,τι αφορά τη συσκευασία, τη δειγματοληψία, το κλείσιμο και τη σήμανση.

i) *Οι βασικοί και οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά*

- (21) Βασιζόμενες στην ήδη υφιστάμενη διεθνή ορολογία, οι κοινοτικές οδηγίες για την εμπορία των προς σπορά σπόρων προβλέπουν τη διάκριση μεταξύ «βασικών σπόρων προς σπορά» και «πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά».

- (22) «Οι βασικοί σπόροι προς σπορά» είναι αυτοί που:

- έχουν παραχθεί με ευθύνη του δημιουργού σύμφωνα με τους κανόνες επιλογής των διατηρητέων ποικιλιών,
- προορίζονται για την παραγωγή πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά,
- πληρούν τους θεσπιζόμενους από την οδηγία όρους όσον αφορά την καλλιέργεια, την ταυτότητα και την καθαρότητα των ποικιλιών,
- για τους οποίους διαπιστώθηκε, κατά τον επίσημο έλεγχο, η τήρηση των προαναφερθέντων όρων.

Κατά συνέπεια, οι βασικοί σπόροι προς σπορά δεν είναι αυτοί που προορίζονται προς πώληση στους γεωργούς (άμεσα ή μέσω συνεταιρισμών ή εμπόρων) αλλά οι σπόροι που προορίζονται αποκλειστικά για την παραγωγή άλλων σπόρων προς σπορά μεταγενέστερης γενεάς. Συνεπώς, αυτοί δύνανται κατά ένα τρόπο να συγκριθούν με ενδιάμεσο βιομηχανικό υλικό. Εντούτοις, πρέπει να τονισθεί σχετικά ότι, από νομικής απόψεως, τίποτε δεν εμποδίζει τον δημιουργό να χρησιμοποιεί τους βασικούς σπόρους προς σπορά για τις σπορές ή να πωλεί τους προαναφερθέντες σπόρους στους γεωργούς προκειμένου αυτοί να τους χρησιμοποιούν για τις σπορές τους (ή

να επιτρέπει στους δικαιοδόχους του να το πράττουν). Ωστόσο, μια τέτοια υπόθεση πολύ σπάνια επαληθεύεται, δεδομένου ότι οι βασικοί σπόροι προς σπορά έχουν αρκετά μεγάλη αξία και, συνεπώς, θα ήταν αντιοικονομικό να τους χρησιμοποιούν για τις σπορές.

- (23) «Οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά» είναι αυτοί που:

- προέρχονται άμεσα από βασικούς σπόρους προς σπορά,
- προορίζονται για παραγωγή άλλη, εκτός εκείνης των σπόρων προς σπορά (δηλαδή άμεση ή έμμεση πώληση στους αγρότες-χρήστες για τις ανάγκες της σποράς τους),
- πληρούν τους θεσπιζόμενους από την οδηγία όρους όσον αφορά την καλλιέργεια, την ταυτότητα και την καθαρότητα των ποικιλιών,
- για τους οποίους διαπιστώθηκε, κατά τον επίσημο έλεγχο, η τήρηση των προαναφερθέντων όρων.

Οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά δεν είναι, συνεπώς, δυνατόν να χρησιμοποιηθούν νόμιμα για τη δημιουργία σπόρων προς σπορά μεταγενέστερης γενεάς. Οι δημιουργούμενοι σπόροι προς σπορά από τους πιστοποιημένους σπόρους δεν θα ήταν δυνατό να αποτελέσουν με τη σειρά τους αντικείμενο πιστοποίησης και, κατά συνέπεια, δεν μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο. Συνεπώς, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνο για σπορά ή πώληση (άμεσα ή μέσω συνεταιρισμών ή εμπόρων) σε αγρότες προς το σκοπό αυτό. Υπό την έννοια αυτή, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά προσδιορίζονται συχνά με τη διατύπωση «εμπορεύσιμοι σπόροι προς σπορά» ή «σπόροι προς σπορά σε ελεύθερη κυκλοφορία». Κατά συνέπεια, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά είναι κατά ένα τρόπο συγκρίσιμοι με το τελικό βιομηχανικό προϊόν το οποίο προστατεύεται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

- (24) Εντούτοις, η κατάσταση είναι πιο περίπλοκη όσον αφορά ορισμένα φυτικά είδη (για παράδειγμα, τη βρώμη, το κριθάρι, το ρύζι, το σιτάρι και την όλυρα). Πράγματι, για τα είδη αυτά, οι κοινοτικές οδηγίες δέχονται, εκτός των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής, και πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής. Έτσι, μπορούν να υπάρχουν δύο γενεές πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά. Οι κοινοτικές οδηγίες δίνουν τους ακόλουθους ορισμούς:

α) «πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής», οι σπόροι προς σπορά οι οποίοι:

- προέρχονται άμεσα από βασικούς σπόρους προς σπορά,
- προορίζονται είτε για την παραγωγή σπόρων της κατηγορίας πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής είτε για παραγωγή άλλη, εκτός εκείνης των σπόρων προς σπορά (δηλαδή άμεση ή έμμεση πώληση στους αγρότες-χρήστες για τις ανάγκες της σποράς τους),

⁽³⁾ ΕΕ L 225 της 12. 10. 1970, σ. 1.

- πληρούν τους θεσπιζόμενους από την οδηγία όρους όσον αφορά την καλλιέργεια, την ταυτότητα και την καθαρότητα των ποικιλιών,
- για τους οποίους διαπιστώθηκε, κατά τον επίσημο έλεγχο, η τήρηση των προαναφερθέντων όρων.

6) «πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής», οι σπόροι προς σπορά οι οποίοι:

- προέρχονται άμεσα από πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής,
- προορίζονται για παραγωγή άλλη, εκτός εκείνης των σπόρων προς σπορά (δηλαδή άμεση ή έμμεση πώληση στους αγρότες-χρήστες για τις ανάγκες της σποράς τους,
- πληρούν τους προβλεπόμενους από την οδηγία όρους,
- για τους οποίους διαπιστώθηκε, κατά τον επίσημο έλεγχο, η τήρηση των προαναφερθέντων όρων.

Ορισμένες οδηγίες προβλέπουν ακόμη και πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της τρίτης αναπαραγωγής.

(25) Από τους ορισμούς αυτούς προκύπτει ότι οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής μπορούν να επιτελέσουν διττή λειτουργία: α) να χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία άλλων πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά· β) να χρησιμοποιούνται για τις σπορές. Στην πρώτη περίπτωση, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά έχουν την ίδια λειτουργία με αυτήν που επιτελούν οι βασικοί σπόροι προς σπορά που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 22 (και, συνεπώς, είναι συγκρίσιμοι με ένα ενδιάμεσο υλικό). Αντίθετα, στη δεύτερη περίπτωση, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά έχουν τη λειτουργία των πραγματικών «σπόρων εμπορίου» που προορίζονται προς πώληση για τις ανάγκες της σποράς (και, συνεπώς, είναι συγκρίσιμοι με ένα τελικό βιομηχανικό προϊόν). Μόνον ο δημιουργός (ή ο δικαιοδόχος του) μπορεί καταρχάς να αποφασίζει για τη χρησιμοποίηση των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής. Ωστόσο, ένας τρίτος, ο οποίος έχει αποκτήσει νόμιμα τέτοιου είδους πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά (και ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος από τους εθνικούς οργανισμούς για την άσκηση του επαγγέλματος του πολλαπλασιαστή), θα έχει τη δυνατότητα να παράγει σπόρους προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής και να τους υποβάλει προς πιστοποίηση από τους δημόσιους οργανισμούς.

(26) Με βάση τις διακρίσεις που έγιναν στις αιτιολογικές σκέψεις 21 έως 25 πρέπει να επισημανθεί ότι οι κοινοτικές οδηγίες περιορίζονται στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας στην Κοινότητα των σπόρων προς σπορά (βασικών και πιστοποιημένων) που ανταποκρίνονται στις οριζόμενες από αυτές προδιαγραφές. Ωστόσο, δεν υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να προβλέπουν στη νομοθεσία τους δύο διαφορετικές γενεές πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά (πρώτης και δεύτερης αναπαραγωγής). Έτσι, ακόμη και στην

περίπτωση που είναι δυνατές περισσότερες αναπαραγωγές, ορισμένα κράτη μέλη προβλέπουν μία μόνον αναπαραγωγή. Κατά συνέπεια, για συγκεκριμένο φυτικό είδος, υπάρχουν κράτη μέλη που επιτρέπουν μόνον τους σπόρους προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής, ενώ άλλα επιτρέπουν τόσο τους σπόρους προς σπορά της πρώτης όσο και της δεύτερης αναπαραγωγής (ή μεταγενέστερης αναπαραγωγής).

(27) Έτσι, είναι δυνατόν οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά, που προέρχονται από ένα κράτος μέλος, του οποίου η σχετική νομοθεσία προβλέπει μια μόνον αναπαραγωγή, να εξαγονται σε άλλα κράτη μέλη τα οποία, αντίθετα, δέχονται δύο (ή περισσότερες) αναπαραγωγές και οι οποίοι, σε ένα από τα τελευταία κράτη, αποτελούν αντικείμενο πράξης πολλαπλασιασμού. Συχνά, ο έμπορος ορίζει αυτούς τους σπόρους προς σπορά ως «τεχνικούς σπόρους προς σπορά». Ωστόσο, αυτός ο όρος δεν συναντάται στα κοινοτικά κείμενα αλλά χρησιμοποιείται, στην πράξη, για τον προσδιορισμό μιας κατηγορίας ειδικών σπόρων προς σπορά των οποίων η ταυτότητα θα μπορούσε, έτσι, να ορισθεί ως: οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά οι οποίοι προορίζονται αποκλειστικά «για το εμπόριο» (δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων σπόρων προς σπορά στη χώρα προέλευσης) και δύνανται να θεωρηθούν ως «βασικοί σπόροι προς σπορά» (για την παραγωγή νέων πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά) στη χώρα προορισμού.

ii) Ο κοινός κατάλογος των ποικιλιών

(28) Με την οδηγία 70/457/ΕΟΚ προβλέπεται η κατάρτιση κοινού καταλόγου των ποικιλιών των αγροτικών φυτικών ειδών που βασίζεται στους διάφορους καταλόγους των κρατών μελών. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει έναν ή περισσότερους καταλόγους των ποικιλιών που είναι επίσημα αποδεκτές για την πιστοποίηση και την εμπορία στην επικράτειά του.

(29) Οι σπόροι προς σπορά μιας ποικιλίας που περιλαμβάνεται σε εθνικό κατάλογο δεν θα υπόκεινται πλέον σε κανένα περιορισμό εμπορίας στα λοιπά κράτη μέλη:

- από τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους από την αποδοχή της ποικιλίας στον εθνικό κατάλογο,
- ή
- από τη στιγμή που όλα τα κράτη μέλη δηλώσουν στη μόνιμη επιτροπή σπόρων και φυτών την πρόθεσή τους να μην επιβάλουν κανένα περιορισμό στην εμπορία των σπόρων προς σπορά της ποικιλίας που είναι εγγεγραμμένη στον εν λόγω εθνικό κατάλογο.

Η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (υπό την ονομασία «Κοινός κατάλογος των ποικιλιών των αγροτικών φυτικών ειδών» όλες τις ποικιλίες των οποίων οι σπόροι προς σπορά δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό εμπορίας.

- (30) Με βάση τις διατάξεις αυτές, οι σπόροι προς σπορά που ανήκουν στις ποικιλίες που συμπεριλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο δύναται να κυκλοφορούν ελεύθερα σε όλα τα κράτη μέλη της Κοινότητας, ακόμη και χωρίς η σχετική ποικιλία να αναγνωρίζεται στο κράτος προορισμού.

Αντίθετα, για να είναι δυνατή η παραγωγή πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά εκτός του κράτους της πρώτης πιστοποίησης είναι ανάγκη η ποικιλία να εγγραφεί στον εθνικό κατάλογο του κράτους στο οποίο πρόκειται να αρχίσει η παραγωγή. Δηλαδή, η κοινοτική οδηγία διασφαλίζει τη δυνατότητα εμπορίας των σπόρων προς σπορά σε ολόκληρη την Κοινότητα αλλά όχι και το δικαίωμα παραγωγής σε όλα τα κράτη μέλη.

6) Η γαλλική κανονιστική ρύθμιση

- (31) Οι γενικοί τεχνικοί κανόνες ως προς την παραγωγή και την εμπορία των σπόρων προς σπορά στη Γαλλία, που απορρέουν σε μεγάλο βαθμό από τις ανωτέρω αναφερθείσες κοινοτικές οδηγίες, καθιερώνουν, για τη διαφύλαξη της ποιότητας των προϊόντων, αυστηρότερους ελέγχους, που συνεπάγονται αρκετά εκτεταμένη παρέμβαση της δημόσιας διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, κεντρικό ρόλο διαδραματίζει η SOC (επίσημη υπηρεσία ελέγχου) που υπάγεται στο γαλλικό Υπουργείο Γεωργίας και της οποίας η διαχείριση έχει ανατεθεί στο Groupement National Interprofessionnel des Semences (GNIS).

- (32) Η πιστοποίηση των προς σπορά σπόρων αποτελεί το τελικό στάδιο μιας διαδικασίας ελέγχου που επιτρέπει στη SOC να εξακριβώσει εάν οι σπόροι προς σπορά που της έχουν υποβληθεί ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές όσον αφορά την ελάχιστη γενετική καθαρότητα ή την ελάχιστη καθαρότητα ποικιλίας.

Η πιστοποίηση των σπόρων προς σπορά μπορεί να πραγματοποιείται μόνο στις εγκαταστάσεις των κέντρων παραγωγής, αφού έχει δοθεί προηγουμένως άδεια ελέγχου. Έχει τη μορφή πιστοποιητικού ή επίσημης ετικέτας και ενδεχομένως σφραγίδας του SOC που τοποθετούνται στις συσκευασίες που περιέχουν τους πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά.

Η άδεια για τον σχετικό έλεγχο χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, κατόπιν προτάσεως της SOC, για ένα ή περισσότερα είδη και, για καθένα από αυτά, για μία ή περισσότερες κατηγορίες.

- (33) Η γενική τεχνική κανονιστική ρύθμιση στη Γαλλία προβλέπει τις ακόλουθες κατηγορίες σπόρων προς σπορά:

α) Πρωτογενές υλικό

Πρόκειται για το αρχικό υλικό (γενέες, κλώνους ή υλικό πολλαπλασιασμών) το οποίο επιτρέπει την

επανάληψη ή τη συνέχιση κάθε έτος της επιλογής της διατηρητέας ποικιλίας.

- 6) *Προδρασικούς σπόρους (γενέες προγενέστερες των βασικών σπόρων προς σπορά)*

Πρόκειται για σπόρους προς σπορά γενεάς μεταξύ του πρωτογενούς υλικού και του βασικού σπόρου προς σπορά.

- γ) *Βασικοί σπόροι προς σπορά*

Πρόκειται για σπόρους προς σπορά παραγόμενους σύμφωνα με τους κανόνες επιλογής του διατηρητέου είδους που προβλέπονται, κατά κανόνα, για την παραγωγή των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά.

- δ) *Πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά*

Πρόκειται για σπόρους προς σπορά που προέρχονται απευθείας από τον πολλαπλασιασμό βασικών σπόρων προς σπορά, ή ενδεχομένως, κατόπιν παραγγελίας του δημιουργού και μετά από συμφωνία με την SOC, από προδρασικούς σπόρους. Η κατηγορία αυτή μπορεί να υποδιαιρεθεί σε πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής (R1) και πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής (R2).

Στα πλαίσια της παρούσας απόφασης, οι προαναφερθέντες στα στοιχεία α), β) και γ) σπόροι προς σπορά θα ονομάζονται από κοινού «βασικοί σπόροι προς σπορά» και οι προαναφερθέντες στο στοιχείο δ) σπόροι θα ονομάζονται «πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά».

- (34) Η παραγωγή του πρωτογενούς υλικού των προδρασικών σπόρων προς σπορά και των βασικών σπόρων προς σπορά τελεί υπό την ευθύνη του δημιουργού, ο οποίος είναι κύριος της παραγωγής των ποικιλιών του.

Η ειδική τεχνική κανονιστική ρύθμιση διευκρινίζει τους όρους παραγωγής του πρωτογενούς υλικού, των προδρασικών σπόρων, των βασικών σπόρων και των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά.

Στη Γαλλία, η πλειοψηφία των ειδικών τεχνικών κανόνων προβλέπει μόνο μία γενεά πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά.

- (35) Αντίθετα, η κατάσταση είναι διαφορετική σε άλλα κράτη μέλη όπου υφίσταται η δυνατότητα αποδοχής δύο ή περισσότερων των δύο γενεών πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά (βλέπε αιτιολογική σκέψη 26). Στην περίπτωση αυτή, οι πιστοποιημένοι σπόροι προς σπορά της Γαλλίας θα μπορούν να εξάγονται σ' αυτή και να αποτελούν αντικείμενο πολλαπλασιασμού ο οποίος δεν θα ήταν επιτρεπτός στη Γαλλία («τεχνικοί σπόροι προς σπορά»)

(36) Για τον λόγο αυτό, η γαλλική νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα «αναβάθμισης» των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά. Η ενέργεια αυτή συνίσταται στην επανασυσκευασία των συσκευασιών που περιέχουν τους σπόρους προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής με αντικατάσταση του πιστοποιητικού ή της ετικέτας. Τούτο θα έχει ως αποτέλεσμα οι προαναφερθέντες σπόροι προς σπορά να μην δύνανται να χρησιμοποιηθούν πλέον για την παραγωγή άλλων σπόρων στο κράτος προορισμού.

E. ΟΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

(37) Οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες είναι στερεότυπες συμβάσεις που συνάπτει η Sicasov με τα κέντρα πολλαπλασιασμού προκειμένου να εξασφαλίσει την παραγωγή και την πώληση των σπόρων προς σπορά που προστατεύονται από δικαιώματα φυτικών ποικιλιών, η διαχείριση των οποίων της έχει ανατεθεί εκ μέρους των δημιουργών.

Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να ανήκουν σε δύο διαφορετικές κατηγορίες:

α) σε περίπτωση που η Sicasov ενεργεί ως εντολοδόχος του δημιουργού [βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 2 στοιχείο α)], συνάπτει με το κέντρο πολλαπλασιασμού συμφωνία που ονομάζεται «σύμβαση παροχής άδειας παραγωγής και πώλησης υλικού αναπαραγωγής ή φυτικού πολλαπλασιασμού φυτικής ποικιλίας»·

β) αντίθετα, σε περίπτωση που η Sicasov ενεργεί ως δικαιούχος του δημιουργού [βλέπε αιτιολογική σκέψη 2 στοιχείο β)], συνάπτει με το κέντρο πολλαπλασιασμού συμφωνία που ονομάζεται «σύμβαση περαιτέρω εκχώρησης παραγωγής και πώλησης υλικού αναπαραγωγής ή φυτικού πολλαπλασιασμού φυτικής ποικιλίας».

(38) Βάσει των κοινοποιηθεισών συμφωνιών, η Sicasov χορηγεί στο κέντρο πολλαπλασιασμού μη αποκλειστική άδεια αναπαραγωγής και πώλησης δεδομένης φυτικής ποικιλίας (άρθρο 1 παράγραφος 1). Η άδεια αυτή είναι προσωπική και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν να μεταβιβαστούν εν όλω ή εν μέρει (άρθρο 1 παράγραφος 2).

Ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να αναθέσει σε τρίτο την παραγωγή της ποικιλίας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης παρά μόνο με την προηγούμενη συγκατάθεση της Sicasov (άρθρο 1 παράγραφος 3).

Οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες αφορούν ομάδες ειδών που υποδιαιρούνται ως εξής:

- δημητριακά,
- κτηνοτροφικά φυτά και πρωτεϊνούχα,
- αραβόσιτος/σιτάρι σπέλτα, λαχανικά, ελαιούχα φυτά, ινώδη φυτά,
- γεώμηλα.

(39) Οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες προβλέπουν ότι η παραγωγή και εμπορία των σπόρων προς σπορά υπόκεινται στους ακόλουθους όρους:

α) η άδεια παραγωγής και αναπαραγωγής μιας φυτικής ποικιλίας χορηγείται για την παραγωγή και η πώληση σπόρων προς σπορά και φυτών στο γαλλικό έδαφος ή στη γεωγραφική περιοχή που αποτελεί αντικείμενο της προστασίας (άρθρο 2 σημείο Α) ⁽⁶⁾.

β) ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί ούτε να εξάγει ούτε να εισάγει βασικούς σπόρους προς σπορά χωρίς τη ρητή συγκατάθεση της Sicasov (άρθρο 2 σημείο Γ παράγραφος 1)·

γ) ο δικαιούχος της άδειας ο οποίος πωλεί βασικούς σπόρους προς σπορά υποχρεούται να ζητήσει από τον αγοραστή να δεσμευθεί ότι οι σπόροι αυτοί δεν θα αποτελέσουν αντικείμενο οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης εξαγωγής (άρθρο 2 σημείο Γ παράγραφος 2)·

δ) ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να εξάγει απευθείας (ή μέσω άλλης επιχείρησης που ανήκει στον ίδιο όμιλο ή υπόκειται στην ίδια απαγόρευση εξαγωγής) τους πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά εφόσον η ποικιλία είναι εγγεγραμμένη στον κοινό κατάλογο από τέσσερα τουλάχιστον έτη (άρθρο 2 σημείο Δ)·

ε) ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να εξάγει πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής στα κράτη μέλη τα οποία επιτρέπουν δύο ή περισσότερους βαθμούς αναπαραγωγής, ούτε να εξάγει πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής στα κράτη μέλη που επιτρέπουν τρεις ή περισσότερους βαθμούς αναπαραγωγής. Ο δικαιούχος της άδειας δεσμεύεται να επιβάλει την υποχρέωση αυτή σε όλους τους αγοραστές τους (άρθρο 2 σημείο Ε παράγραφος 1). Ωστόσο, ο δημιουργός αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει συστηματικά τη συγκατάθεσή του για την αναβάθμιση των σπόρων από τις εθνικές αρχές που προβαίνουν στην πιστοποίηση, υπό τον όρο ότι ο εξαγωγέας θα τον ενημερώσει για την πρόθεσή του και ότι οι αρχές πιστοποίησης ενημερώνουν τον δημιουργό (ή τον δικαιούχο του) για τις ποσότητες σπόρων που αναβαθμίζονται και για τη χώρα προορισμού (άρθρο 2 σημείο Ε παράγραφος 2). Η εν λόγω συστηματική συγκατάθεση παρέχεται μόνο για τις ποικιλίες που είναι εγγεγραμμένες στον κοινό κατάλογο τέσσερα τουλάχιστον έτη (άρθρο 2 σημείο Ε παράγραφος 3)·

⁽⁶⁾ Σε περίπτωση που η ποικιλία προστατεύεται από γαλλικό πιστοποιητικό δημιουργίας, το δικαίωμα παραγωγής αφορά το σύνολο της γαλλικής επικράτειας. Αντίθετα, σε περίπτωση που η ποικιλία προστατεύεται από κοινοτικό δικαίωμα δημιουργίας, το δικαίωμα παραγωγής χορηγείται για όλη την Κοινότητα. Ο δικαιούχος μπορεί, κατά συνέπεια, να παράγει και να πωλεί ελεύθερα τους σπόρους σε όλα τα κράτη μέλη. Πράγματι, οι ρήτρες σχετικά με τους περιορισμούς εισαγωγής και εξαγωγής που προβλέπονται από το άρθρο 2 της σύμβασης δεν εφαρμόζονται όταν η ποικιλία προστατεύεται από το κοινοτικό δικαίωμα για τις φυτικές δημιουργίες (εκτός σε ό,τι αφορά τις τρίτες χώρες).

στ) ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να εξάγει πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά στα κράτη μέλη τα οποία δεν προβλέπουν νομική προστασία για τις φυτικές δημιουργίες. Ο δικαιούχος δεσμεύεται να επιβάλει την υποχρέωση αυτή σε όλους τους αγοραστές του (άρθρο 2 σημείο Ε παράγραφος 1).

ζ) ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να εξάγει πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά σε κράτη τα οποία δεν είναι μέλη της Κοινότητας ή μέλη της διεθνούς ένωσης για την προστασία των φυτικών ποικιλιών (UPOV). Ο δικαιούχος της άδειας δεσμεύεται να επιβάλει την υποχρέωση αυτή σε όλους τους αγοραστές του (άρθρο 2 σημείο Ε παράγραφος 1).

- (40) Η ομάδα διαχείρισης μπορεί να επιβάλει στον δικαιούχο της άδειας οποιοδήποτε έλεγχο κρίνει απαραίτητο για να εξασφαλίσει την κανονικότητα των ενεργειών με τις οποίες επιφορτίσθηκε και να απαιτήσει από τον δικαιούχο της άδειας να της υποβάλει κάθε έτος απολογισμό των πωλήσεων ή πιστοποιήσεων, ανάλογα με το είδος.
- (41) Ως αντάλλαγμα για τα δικαιώματα που του χορηγούνται ο δικαιούχος της άδειας αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει στην ομάδα διαχείρισης ένα τέλος εγγραφής και ένα τέλος για το δικαίωμα εκμετάλλευσης το οποίο υπολογίζεται βάσει των πωλημένων ή πιστοποιημένων ποσοτήτων το φθινόπωρο ή την άνοιξη. Το εν λόγω τέλος οφείλεται από τα κέντρα πολλαπλασιασμού που όταν είναι δικαιούχοι της άδειας παραδίδουν στους γεωργούς πολλαπλασιαστές σπόρους προς σπορά υποκείμενους σε καθεστώς άδειας που παράγονται ή συσκευάζονται μερίμνη τους.
- (42) Αν το είδος το οποίο αποτελεί αντικείμενο της συμφωνίας είναι είδος παραγόμενο ετησίως, η άδεια χορηγείται μόνο για τη συγκομιδή που προέρχεται από τη φύτευση, μετά την υπογραφή της εν λόγω συμφωνίας. Αν το είδος το οποίο αποτελεί αντικείμενο της συμφωνίας είναι ένα είδος με πολυετή διάρκεια, η άδεια χορηγείται για τον αριθμό των συγκομιδών, οι οποίες προέρχονται από τη φύτευση, μετά την υπογραφή της εν λόγω συμφωνίας, και οι οποίες προσδιορίζονται στη συμφωνία.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

A. ΑΡΘΡΟ 85 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

- (43) Το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης απαγορεύει ως ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς.
- (44) Η Sicasov είναι επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 85 της συνθήκης, δεδομένου ότι ασκεί οικονομική δραστηριότητα που συνίσταται στη διαχείριση και τον έλεγχο των δικαιωμάτων δημιουργίας

φυτικών ποικιλιών στη Γαλλία. Οι δικαιούχοι αδειών είναι επίσης επιχειρήσεις, διότι ασκούν οικονομική δραστηριότητα παραγωγής και εμπορίας σπόρων προς σπορά.

- (45) Από την άποψη των προϊόντων, οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες αφορούν πολύ μεγάλο αριθμό διαφορετικών αγορών αναφοράς. Πράγματι, κάθε είδος συνιστά διαφορετική αγορά και πολύ συχνά στο πλαίσιο συγκεκριμένου είδους μπορούν να διακριθούν κατηγορίες ποικιλιών που πρέπει να θεωρηθούν ως χωριστές αγορές.
- (46) Από γεωγραφική άποψη, οι προαναφερθείσες αγορές αντιστοιχούν στις εδαφικές περιοχές των κρατών μελών. Κατ' αρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι η παραγωγή και η εμπορία σπόρων προς σπορά διέπονται από εθνικές ρυθμίσεις (όσον αφορά τη Γαλλία, βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 31 έως 36), μολονότι οι κανόνες αυτοί πρέπει να συμμορφούνται με τις κοινοτικές οδηγίες που εφαρμόζονται επί του θέματος. Δεύτερον, είναι σκόπιμο να υπογραμμιστεί ότι οι δομές διανομής των προς σπορά σπόρων είναι διαρθρωμένες κυρίως σε εθνική βάση. Εντούτοις, το γεγονός ότι οι αγορές αναφοράς είναι εθνικές δεν εμποδίζει την ύπαρξη σημαντικών ενίοτε ροών εισαγωγών και εξαγωγών.
- (47) Οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες αποτελούν συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων υπό την έννοια του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΚ. Πρέπει, κατά συνέπεια, να εξακριβωθεί εάν οι προβλεπόμενες στις εν λόγω συμφωνίες ρήτρες ενδέχεται να περιορίσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

α) Γενικές παρατηρήσεις

- (48) Πάντως, πριν εκτιμηθεί εάν οι ρήτρες των κοινοποιηθεισών συμφωνιών συμβιβάζονται με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, κρίνεται σκόπιμο να εξετασθεί ποια είναι η έκταση του δικαιώματος δημιουργίας προκειμένου να οριστεί ποιες είναι οι ρήτρες των κοινοποιηθεισών συμφωνιών που εξαρτώνται από την ίδια την ύπαρξη του εν λόγω δικαιώματος.
- (49) Σχετικά, πρέπει να γίνει παραπομπή τόσο στον προαναφερθέντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 όσο και στη σύμβαση UPOV, η οποία κυρώθηκε από την πλειονότητα των κρατών μελών της Κοινότητας.

Οι ρυθμίσεις αυτές απονέμουν, μεταξύ άλλων, στον δημιουργό το δικαίωμα να εξαρτήσει από τη συναίνεσή του τη διενέργεια όλων των πράξεων που σχετίζονται με την παραγωγή, την αναπαραγωγή, τη συσκευασία, τη θέση προς πώληση, την εμπορία, την εξαγωγή, την εισαγωγή και την κατοχή σπόρων προς σπορά της προστατευόμενης ποικιλίας.

Από τα ανωτέρω απορρέει ότι κάθε πράξη παραγωγής, τόσο των βασικών όσο και των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά, εντάσσεται στο πεδίο της αποκλειστικότητας που παραχωρείται στο δημιουργό και, ως εκ τούτου, εξαρτάται από την ίδια την ύπαρξη του δικαιώματος δημιουργίας.

- (50) Από τις παραπάνω εκτιμήσεις προκύπτει ότι ο δημιουργός έχει το δικαίωμα να ελέγχει τον προορισμό όλων των σπόρων προς σπορά από τους οποίους είναι ακόμη νομικά δυνατή μια πράξη παραγωγής βάσει των υφιστάμενων κανονιστικών διατάξεων του δημόσιου δικαίου που διέπουν τον εν λόγω τομέα (βλέπε ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις 21 έως 27 και 31 έως 36). Συνεπώς, το άρθρο 85 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες που αποβλέπουν μόνο στη διασφάλιση της τήρησης του δικαιώματος του δημιουργού επί των σπόρων προς σπορά οι οποίοι, δυνάμει των σχετικών κανονιστικών διατάξεων του δημόσιου δικαίου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν νόμιμα για την παραγωγή άλλων σπόρων προς σπορά. Έτσι, για παράδειγμα, μια συμφωνία που επιβάλλει στον δικαιούχο την απαγόρευση πώλησης ή εξαγωγής των σπόρων προς σπορά οι οποίοι δεν ανήκουν στην τελευταία γενεά που δύναται να αναπαράχθει νόμιμα και οι οποίοι τέθηκαν στη διάθεσή του μόνο για τον πολλαπλασιασμό τους, δεν εμπίπτει στο άρθρο 85, παράγραφος 1 της συνθήκης⁽⁷⁾.

Οι ανωτέρω σκέψεις ισχύουν και για τους σπόρους προς σπορά με την επωνυμία «τεχνικοί» (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 27). Έτσι, πρέπει να γίνει δεκτό ότι λόγω ελλείψεως κοινοτικής εναρμόνισης στον εν λόγω τομέα, ο δημιουργός εντάσσει όλες τις συμβατικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για την προστασία του δικαιώματός του. Για το σκοπό αυτό, ο δημιουργός μπορεί να θεσπίζει συμβατικές ρήτρες οι οποίες του επιτρέπουν να υποβάλει στην έγκριση και τον έλεγχο του οποιαδήποτε πράξη παραγωγής σπόρων προς σπορά ανεξάρτητα από τη σχετική γενεά (πρώτη, δεύτερη αναπαραγωγή κ.ά). Εντούτοις, τέτοιες ρήτρες θα επιτρέπονται μόνον αν είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού και συμβιβάζονται με τους κοινοτικούς περί ανταγωνισμού κανόνες. Από τη σχετική εξέταση της προκειμένης περίπτωσης θα γίνει δυνατό να εξακριβωθεί αν έχουν τηρηθεί πλήρως τέτοιου είδους απαιτήσεις.

- (51) Αντίθετα, το δικαίωμα ελέγχου του δημιουργού θα εξαντλείται μόνον όταν ο τελευταίος θα έχει παράγει (ή θα έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την παραγωγή) σπόρους προς σπορά οι οποίοι θεωρούνται από τις κανονιστικές διατάξεις του δημόσιου δικαίου που εφαρμόζονται στον εν λόγω τομέα ότι δεν δύνανται πλέον να αναπαράχθουν νόμιμα και όταν αυτός θα τους έχει θέσει σε κυκλοφορία (ή θα έχει δώσει τη συγκατάθεσή του να τεθούν σε κυκλοφορία). Οι εν λόγω σπόροι προς σπορά δεν θα μπορούν πλέον να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων σπόρων προς σπορά αλλά μόνο να πωλούνται (άμεσα ή μέσω μεσολαβητών) στους αγρότες για την παραγωγή καταναλωτικών αγαθών. Στην περίπτωση

αυτή, οι σπόροι προς σπορά πρέπει να θεωρούνται ως εμπόρευμα το οποίο μπορεί να συγκριθεί με ένα τελικό βιομηχανικό προϊόν.

Όλες οι συμφωνίες που αποβλέπουν στον περιορισμό της παραγωγής ή της εμπορίας των προαναφερθέντων σπόρων προς σπορά δύνανται να εξετασθούν υπό το φως των διατάξεων του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΚ.

Όμως, είναι αλήθεια ότι οι προαναφερθέντες σπόροι προς σπορά υπόκεινται σε πολυάριθμους ελέγχους εκ μέρους των αρχών (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 31 έως 36). Εντούτοις, από την άποψη αυτή, η νομική θέση ενός δημιουργού δεν διαφέρει από εκείνη του κατόχου ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή ενός σήματος επί ενός προϊόντος το οποίο υποβάλλεται στον έλεγχο των αρχών (π.χ. ένα φαρμακευτικό προϊόν). Συνεπώς, δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι οι προστατευόμενοι από ένα δικαίωμα φυτικής δημιουργίας σπόροι προς σπορά εμφανίζουν τόσο ειδικά χαρακτηριστικά ώστε να απαιτούν, σε σχέση με τους περί ανταγωνισμού κανόνες, διαφορετική μεταχείριση από αυτή των προϊόντων που προστατεύονται με άλλα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Το γεγονός αυτό δεν θίγει την ανάγκη να ληφθεί υπόψη, για την εφαρμογή των περί ανταγωνισμού κανόνων, η ειδική φύση των σπόρων προς σπορά⁽⁸⁾.

6) Οι ρήτρες που δεν αφορά το άρθρο 85 παράγραφος 1

- (52) Η εκχώρηση από τη Sicason ενός μη αποκλειστικού δικαιώματος για τον πολλαπλασιασμό των σπόρων προς σπορά, η οποία αποτελεί το αντικείμενο συμφωνιών στη Γαλλία, ή στο έδαφος-αντικείμενο της προστασίας (δηλαδή στην περίπτωση του κοινοτικού δικαιώματος δημιουργίας, το σύνολο της Κοινότητας) δεν περιορίζει την ελευθερία της Sicason να παραχωρεί άδειες σε όλα τα κέντρα πολλαπλασιασμού που υποβάλλουν σχετική αίτηση, αρκεί τα τελευταία να πληρούν τις απαιτούμενες από τη σχετική γαλλική νομοθεσία προϋποθέσεις περί πιστοποίησης των σπόρων προς σπορά. Σχετικά με το θέμα αυτό, η ακολουθούμενη από τη Sicason πολιτική συνίστατο στην παραχώρηση, χωρίς δυσκολία, των αδειών σε κάθε αιτούντα για τις επιλεγείσες ποικιλίες.

Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι ο δημιουργός παραμένει ελεύθερος να πωλεί στη Γαλλία και σε άλλα μέρη τους σπόρους προς σπορά αντικείμενο της σύμβασης τόσο άμεσα όσο και μέσω των διανομέων. Η ρήτρα αυτή λοιπόν πρέπει να ληφθεί ως μη περιοριστική του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1.

- (53) Η υποχρέωση του δικαιούχου να μην αναθέτει σε τρίτους (εκτός προηγούμενης συμφωνίας με τη Sicason) τους βασικούς σπόρους προς σπορά για την παραγωγή των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά συνιστά μια από τις δυνατότητες που εξαρτώνται από την ίδια την ύπαρξη του δικαιώματος φυτικής

⁽⁷⁾ Βλέπε για το θέμα αυτό την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 1988, *Erauw-Jacquery/La Hesbignonne*, υπόθεση 27/87, Συλλογή 1988, σ. 1919, σκέψεις 9 και 10. Σύμφωνα με το Δικαστήριο, «ο δημιουργός πρέπει να έχει το δικαίωμα να επιφυλάσσει υπέρ των εμπορευόμενων παραγωγών που επέλεξε ως δικαιούχος το δικαίωμα για πολλαπλασιασμό του είδους. Υπό την έννοια αυτή, η ρήτρα με την οποία απαγορεύεται στον κάτοχο της αδείας η πώληση και εξαγωγή των βασικών σπόρων προς σπορά δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1 της συνθήκης».

⁽⁸⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουνίου 1982, *Nungesser/Επιτροπή*, υπόθεση 258/78, Συλλογή 1982, σ. 2015.

δημιουργίας. Σχετικά, πρέπει να τονισθεί ότι η παραγωγή βασικών σπόρων προς σπορά συνεπάγεται σημαντικές οικονομικές θυσίες και ενδεχομένως να ενέχει μη αμελητέους κινδύνους. Ακόμη, χρειάζεται να αναφερθεί ότι οι βασικοί σπόροι προς σπορά παράγονται υπό την ευθύνη του δημιουργού. Είναι ανάγκη, συνεπώς, να γίνει αποδεκτό ότι ο δημιουργός θα μπορεί να προστατεύεται έναντι οποιουδήποτε δόλιου χειρισμού αυτών των σπόρων προς σπορά. Για το σκοπό αυτό, ο δημιουργός πρέπει να μπορεί να αναθέτει τον πολλαπλασιασμό των βασικών σπόρων προς σπορά μόνο στα κέντρα τα οποία επέλεξε η Sicason⁽⁹⁾. Κατά συνέπεια, ο δημιουργός δικαιούται να περιορίζει την κυκλοφορία των βασικών σπόρων προς σπορά. Με βάση τα παραπάνω, πρέπει να θεωρηθεί ότι η υποχρέωση του δικαιούχου να μην αναθέτει σε τρίτους βασικούς σπόρους προς σπορά συμβιβάζεται με τις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(54) Η υποχρέωση του δικαιούχου να μην εξάγει τους βασικούς σπόρους προς σπορά δέον να θεωρηθεί και ως έκφραση της άσκησης μιας των δυνατοτήτων που πρέπει να αναγνωρισθούν στον δημιουργό. Πράγματι, είναι ανάγκη να γίνει αποδεκτό ότι ο δημιουργός (ή, στην προκειμένη περίπτωση, ο δικαιούχος του) πρέπει να μπορεί να περιορίζει τον προορισμό των βασικών σπόρων προς σπορά προς αποφυγή οποιουδήποτε δόλιου χειρισμού των ποικιλιών. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δικαιούται να απαγορεύει στους δικαιούχους τους οποίους επέλεξε (ή, στην προκειμένη περίπτωση, τους επιλεγμένους από τον δικαιούχο του) να πωλούν και να εξάγουν τους βασικούς σπόρους προς σπορά⁽¹⁰⁾. Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι ο δημιουργός ο οποίος αναλαμβάνει τους οικονομικούς και νομικούς κινδύνους που σχετίζονται με τη παραγωγή των σπόρων προς σπορά δικαιούται να ελέγχει τον προορισμό τους, συμπεριλαμβανομένων και των πωλήσεών τους στην αλλοδαπή. Με βάση τις εν λόγω παρατηρήσεις, μπορεί να θεωρηθεί ότι η απαγόρευση εξαγωγής των βασικών σπόρων προς σπορά εκφεύγει της απαγόρευσης των διατάξεων 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(55) Παρόμοιες σκέψεις μπορούν να αναπτυχθούν σε ό,τι αφορά την απαγόρευση εισαγωγής των βασικών σπόρων προς σπορά. Πράγματι, το δικαίωμα δημιουργού επιτρέπει τον κάτοχό του να απαγορεύσει στους τρίτους την εισαγωγή των προστατευόμενων σπόρων προς σπορά. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εξαντλείται παρά μόνον όταν ο δημιουργός έθεσε σε κυκλοφορία τους σπόρους προς σπορά ή έδωσε τη συγκατάθεσή του γι' αυτό. Όσον αφορά τους βασικούς σπόρους προς σπορά, ο δημιουργός οργανώνει την παραγωγή και διανομή τους βάσει ενός δικτύου πολλαπλασιαστών που δεν μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα τους εν λόγω σπόρους. Θεωρείται, συνεπώς, αποδεκτό ο δημιουργός να ενισχύει το σύστημα αυτό μέσω σχετικής απαγόρευσης εισαγωγής των σπόρων προς σπορά που επιβάλλεται σε κάθε δικαιούχο. Κατά συνέπεια, πρέπει

να θεωρηθεί ότι το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν αφορά την εν λόγω ρήτρα.

(56) Η υποχρέωση του δικαιούχου της άδειας να επιβάλει σε κάθε αγοραστή την υποχρέωση μη εξαγωγής των βασικών σπόρων προς σπορά πρέπει να θεωρηθεί, επίσης, ως έκφραση μιας των δυνατοτήτων που αναγνωρίζονται στον δημιουργό. Πράγματι, και στην περίπτωση αυτή ο δημιουργός πρέπει να μπορεί να ελέγχει τον προορισμό των βασικών σπόρων προς σπορά προς αποφυγή κάθε δόλιου χειρισμού των ποικιλιών. Αυτό θα μπορούσε να εξακριβωθεί όχι μόνον όταν ο δικαιούχος της άδειας εξάγει απευθείας αλλά και όταν πωλεί (με τη συγκατάθεση της Sicason) σε τρίτο, ο οποίος εξάγει στη συνέχεια τους βασικούς σπόρους προς σπορά, εξ ου η ανάγκη για το δημιουργό να ελέγχει τον τελικό προορισμό των βασικών σπόρων προς σπορά. Με βάση τις παρατηρήσεις αυτές, μπορεί να θεωρηθεί ότι η υποχρέωση του δικαιούχου να απαιτήσει από τον αγοραστή του να μην εξάγει τους βασικούς σπόρους προς σπορά εκφεύγει της απαγόρευσης του άρθρου 85 παράγραφος 1.

(57) Η υποχρέωση του δικαιούχου της άδειας να μην εξάγει τους πιστοποιημένους σπόρους της πρώτης και δεύτερης αναπαραγωγής όταν οι εν λόγω σπόροι δεν υπόκεινται στον ελάχιστο βαθμό προστασίας που προβλέπεται από τη χώρα προορισμού (τεχνικούς σπορούς προς σπορά) και δεν αναβαθμίσθηκαν προηγουμένως, αποβλέπει στη διασφάλιση του ελέγχου του δημιουργού επί των πράξεων αναπαραγωγής που εμπíπτουν στον τομέα της αποκλειστικότητάς του. Πράγματι, στα κράτη μέλη που επιτρέπουν περισσότερες αναπαραγωγές, οι εισαγόμενοι από τη Γαλλία σπόροι προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως βασικοί σπόροι προς σπορά για τη δημιουργία άλλων σπόρων προς σπορά (και τα ίδια ισχύουν για τους σπόρους προς σπορά της δεύτερης αναπαραγωγής εφόσον πρόκειται για χώρες που επιτρέπουν τρεις ή περισσότερες αναπαραγωγές). Συνεπώς, θα μπορούσαν να υπάρξουν πράξεις αναπαραγωγής από πολλαπλασιαστές που δεν έχουν επιλεγεί από το δημιουργό και διαφεύγουν του ελέγχου του⁽¹¹⁾.

Πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η αναβάθμιση δεν μειώνει ούτε την εγγενή ούτε την εμπορική αξία των σπόρων προς σπορά. Η σχετική ενέργεια έχει ως μόνη συνέπεια να καθιστά τους σπόρους προς σπορά μη αναπαραγωγίμους (από νομική άποψη). Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι θα ήταν σχεδόν αδύνατον στον κάτοχο να εμποδίσει, μόνο με συμβατικό τρόπο, τις πράξεις αναπαραγωγής να πραγματοποιούνται χωρίς τη συγκατάθεσή του στο κράτος προορισμού που επιτρέπει περισσότερες γενεές. Ως προς το θέμα αυτό, πρέπει να αναφερθεί ότι στα εν λόγω κράτη οι πράξεις αναπαραγωγής για διαδοχικές γενεές είναι καθόλα νόμιμες και οι εθνικές αρχές δεν έχουν, επομένως, την υποχρέωση να ζητούν την άδεια από τον δημιουργό ούτε να του γνωστοποιούν τις πράξεις πιστοποίησης σπόρων προς σπορά μιας γενεάς που ακολουθεί την πρώτη.

⁽⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 7, αιτιολογική σκέψη 10.

⁽¹⁰⁾ Ένθα ανωτέρω.

⁽¹¹⁾ Ένθα ανωτέρω.

Είναι αληθές ότι η άδεια για αναδάμηση δεν παρέχεται από τον δημιουργό παρά μόνον τέσσερα έτη μετά την εγγραφή στον κοινό κατάλογο και, συνεπώς, κατά την εν λόγω περίοδο οι δικαιούχοι της άδειας δεν θα μπορούν να εξάγουν απευθείας σε ορισμένα κράτη μέλη. Πρέπει, ωστόσο, να θεωρηθεί ότι, ελλείψει κοινοτικής εναρμόνισης, τέτοιο μέτρο δικαιολογείται και δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό.

Με βάση τα ανωτέρω, μια υποχρέωση που επιβάλλεται στον δικαιούχο της άδειας σχετικά με αναδάμηση των σπόρων προς σπορά της πρώτης αναπαραγωγής (ή, ενδεχομένως, της δεύτερης αναπαραγωγής) πριν από την εξαγωγή τους στα κράτη που επιτρέπουν δύο ή περισσότερες άλλες αναπαραγωγές θεωρείται ως μη περιοριστική του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(58) Η υποχρέωση του δικαιούχου να επιβάλει με τη σειρά του την απαγόρευση εξαγωγής των προαναφερθέντων σπόρων προς σπορά αποβλέπει στην προστασία των δικαιωμάτων του δημιουργού στο κράτος μέλος προορισμού, τα οποία ενδέχεται να θιγούν από έναν ή περισσότερους τρίτους αγοραστές, με τις συνέπειες που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 57. Κατά συνέπεια, η υποχρέωση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(59) Η υποχρέωση του δικαιούχου της άδειας να μην εξάγει τους πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά σε κράτη μέλη που δεν προβλέπουν έννομη προστασία για τις φυτικές ποικιλίες αποσκοπεί στο να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι τρίτοι θα μπορούν να πραγματοποιούν, χωρίς την άδεια του δημιουργού, πράξεις αναπαραγωγής των εν λόγω σπόρων προς σπορά για τη δημιουργία μεταγενέστερων γενεών. Σχετικά, πρέπει να τονισθεί ότι, στα ανωτέρω κράτη, οποιοσδήποτε μπορεί να αναπαράγει τους σπόρους προς σπορά μέχρι την τελευταία γενεά που επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών. Συνεπώς, η μόνη δυνατότητα που έχει ο δημιουργός για να θέσει υπό τον έλεγχό του τέτοιου είδους πράξεις είναι αυτή του περιορισμού της εμπορίας των σπόρων προς σπορά. Πράγματι, το δικαίωμα του δημιουργού δεν εξαντλείται στην περίπτωση σπόρων προς σπορά που δεν ανήκουν σε αυτοαναπαραγόμενα φυτικά είδη.

Ο εν λόγω χαρακτήρας αυτοαναπαραγωγής καθιστά την κατάσταση διαφορετική σε σχέση με αυτή που επικρατεί στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Έτσι, ένα βιομηχανικό προϊόν κατοχυρωμένο με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μετά τη θέση του σε εμπορία (από τον κάτοχο ή με τη συγκατάθεσή του) δεν μπορεί, πλέον, να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ποικίλων παρόμοιων προϊόντων (είτε απολαμβάνουν, είτε δεν απολαμβάνουν σχετικής προστασίας δυνάμει του δικαιώματος που παρέχεται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας). Αντίθετα, μια απαγόρευση εξαγωγής των σπόρων προς σπορά στα κράτη μέλη που δεν αναγνωρίζουν την έννομη προστασία για το εν λόγω είδος ισοδυναμεί με απαγόρευση που επιβάλλεται στον δικαιούχο να μη διαβιβάσει ένα ενδιαμέσο

υλικό, το οποίο χρησιμοποιείται για την παραγωγή προστατευόμενου από σχετικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προϊόντος στο κράτος προέλευσης, σε τρίτους που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος το οποίο δεν προβλέπει σχετική προστασία δυνάμει του δικαιώματος που απονέμεται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Αυτή η τελευταία απαγόρευση δεν πρέπει να θεωρηθεί ως περιοριστική του ανταγωνισμού.

Με βάση τις παραπάνω εκτιμήσεις, μια υποχρέωση που επιβάλλεται στον δικαιούχο να μην εξάγει σπόρους προς σπορά στα κράτη των οποίων η νομοθεσία δεν προβλέπει έννομη προστασία για την εν λόγω ποικιλία, δεν πρέπει να θεωρηθεί ως περιοριστική του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(60) Η υποχρέωση του δικαιούχου της άδειας να επιβάλει σε κάθε αγοραστή την μνημονευθείσα στην αιτιολογική σκέψη 59 υποχρέωση αποβλέπει, επίσης, στο να διασφαλίζει ότι οι πράξεις αναπαραγωγής δεν θα διαφεύγουν τον έλεγχο του δημιουργού. Για το λόγο αυτό θεωρείται ότι μια τέτοια υποχρέωση δεν εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(61) Η υποχρέωση για τη μη εξαγωγή των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά στα κράτη που δεν είναι μέλη της Κοινότητας ή μέλη της UPOV εξυπηρετεί τους ίδιους στόχους με αυτούς που προαναφέρθηκαν (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 57 έως 60).

γ) Η ρήτρα που αφορά το άρθρο 85 παράγραφος 1

(62) Η υποχρέωση των δικαιούχων της άδειας να μην εξάγουν απευθείας (ούτε μέσω επιχειρήσεων που ανήκουν στον ίδιο όμιλο ούτε μέσω άλλων δικαιούχων) τους πιστοποιημένους σπόρους προς σπορά εκτός της Γαλλίας, για περίοδο τεσσάρων ετών από την εγγραφή της ποικιλίας στον κοινό κατάλογο, εμποδίζει τους δικαιούχους όχι μόνο να εφαρμόσουν ενεργό πολιτική πωλήσεων εκτός της Γαλλίας, αλλά και να ικανοποιήσουν τη ζήτηση από πελάτες που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη. Συνεπώς, ο δικαιούχος της άδειας δεν μπορεί να εφοδιάσει πελάτες που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη εκτός της Γαλλίας, ακόμη και αν οι σπόροι προς σπορά πωλούνται στο γαλλικό έδαφος. Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η εν λόγω υποχρέωση ισχύει επίσης και στην περίπτωση που η πώληση πραγματοποιείται μέσω αντιπροσώπου (που ενεργεί εξ ονόματος και για λογαριασμό του πελάτη που είναι εγκατεστημένος εκτός Γαλλίας).

Η εν λόγω υποχρέωση εμποδίζει κατά συνέπεια τις άμεσες εξαγωγές παρέχοντας μόνο τη δυνατότητα των έμμεσων (δηλαδή, των εξαγωγών που πραγματοποιούνται μέσω τρίτης επιχείρησης εγκατεστημένης στη Γαλλία).

Προκύπτει λοιπόν ότι η εν λόγω υποχρέωση έχει ως στόχο να εξαφανίσει τους δικαιούχους αδειών ως απευθείας πωλητές σπόρων προς σπορά σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη

εκτός της Γαλλίας. Τοιουτοτρόπως, οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες εκτός Γαλλίας έχουν μόνο τη δυνατότητα να αγοράσουν τους σπόρους προς σπορά από ενδιάμεσους εγκατεστημένους στο γαλλικό έδαφος. Οι εν λόγω αγορές παρουσιάζουν, κατά κανόνα, μεγαλύτερες δυσκολίες και λιγότερα πλεονεκτήματα σε σχέση με αυτές που πραγματοποιούνται άμεσα από τους δικαιούχους. Κατά συνέπεια, η εξεταζόμενη ρήτρα περιορίζει τον ανταγωνισμό στα άλλα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο δημιουργός (ή η επιχείρηση στην οποία αυτός έχει χορηγήσει άδεια παραγωγής ή και πώλησης) αντιμετωπίζει τις πωλήσεις τρίτων που αγόρασαν τους σπόρους προς σπορά που είναι αντικείμενο της συμφωνίας στη Γαλλία (από τους δικαιούχους άδειας του ομίλου διαχείρισης ή από τον ίδιο το δημιουργό) και στη συνέχεια τους εξήγαγαν στο εν λόγω κράτος.

- (63) Βάσει των ανωτέρω, η υποχρέωση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 62 έχει ως στόχο να περιορίσει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, τουλάχιστον στην περίπτωση των εξαγωγών προς τα κράτη που δεν παρέχουν στον δημιουργό (ή τους δικαιοδόχους του) το δικαίωμα να αντιταχθεί στις εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη. Στο μέτρο αυτό, η εν λόγω υποχρέωση επιτρέπει στον δημιουργό να επιτύχει αποτελέσματα τα οποία δεν θα ήταν δυνατά βασισμένος μόνο στις ενδεχόμενες κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα φυτικής δημιουργίας που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη στα οποία εισάγονται οι σπόροι προς σπορά.
- (64) Η υποχρέωση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 62 ενδέχεται να εξαλείψει ένα ρεύμα συναλλαγών σπόρων προς σπορά από τη Γαλλία προς τα λοιπά κράτη μέλη, το οποίο υπό άλλους όρους θα μπορούσε να αναπτυχθεί. Κατά συνέπεια, η υποχρέωση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας.

B. ΑΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ αριθ. 26

- (65) Το άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 26 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, περί εφαρμογής ορισμένων κανόνων ανταγωνισμού στην παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων⁽¹²⁾, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό αριθ. 49⁽¹³⁾ ορίζει ότι το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας εθνικής οργάνωσης αγοράς ή είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση των αναφερομένων στο άρθρο 39 της συνθήκης στόχων.
- (66) Οι σπόροι προς σπορά αναφέρονται στο παράρτημα II της συνθήκης και θεωρούνται συνεπώς ως γεωργικά προϊόντα. Συνεπώς, δέον να εξετασθεί κατά πόσον οι διατάξεις του άρθρου 2 του κανονισμού

αριθ. 26 δύνανται να εφαρμοστούν στις κοινοποιούμενες συμφωνίες.

- (67) Καταρχάς, πρέπει να αναφερθεί ότι οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας εθνικής οργάνωσης αγοράς σπόρων προς σπορά. Πράγματι, τέτοια εθνική οργάνωση δεν υπάρχει ούτε στη Γαλλία ούτε στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Κοινότητας, δεδομένου ότι ο εν λόγω τομέας διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2358/71 του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 1971, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των σπόρων προς σπορά⁽¹⁴⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 192/98⁽¹⁵⁾.

- (68) Στη συνέχεια, κρίνεται σκόπιμο να εξετασθεί εάν οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 39 της συνθήκης.

Για το θέμα αυτό, δέον να τονισθεί ότι εφόσον πρόκειται για παρέκκλιση από το γενικό κανόνα εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η εν λόγω εξαίρεση πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο περιοριστικό⁽¹⁶⁾.

Επιπλέον, αποτελεί πάγια νομολογία ότι η εν λόγω εξαίρεση εφαρμόζεται μόνον όταν μια συμφωνία ευνοεί την υλοποίηση όλων των στόχων του άρθρου 39 της συνθήκης⁽¹⁷⁾.

Τέλος, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι συμφωνίες που δεν συγκαταλέγονται στα μέσα που προβλέπει ο συστατικός κανονισμός της κοινής οργάνωσης για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 39 της συνθήκης, δεν είναι απαραίτητες κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 26. Ωστόσο, η κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των σπόρων δεν προβλέπει τη σύναψη συμφωνιών παροχής άδειας.

- (69) Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση δεν ισχύει η εξαίρεση του άρθρου 2 του προαναφερθέντος κανονισμού αριθ. 26 και συνεπώς είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Γ. ΑΡΘΡΟ 85 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

- (70) Σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 85 παράγραφος 3, οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 δύνανται να κηρυχθούν ανεφάρμοστες σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τιμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία:

⁽¹²⁾ ΕΕ L 246 της 5. 11. 1971, σ. 1.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 20 της 27. 1. 1998, σ. 16.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 1995, *Oude Luttikhuis* και λοιποί, C-399/93, Συλλογή 1995, σ. I-4515, σκέψεις 23 κ. ε., και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1997, *Florimex* και λοιποί κατά Επιτροπής, T-70/92 και T-71/92, Συλλογή 1997, σ. II-693, σκέψη 152.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε την απόφαση της 15ης Μαΐου 1975, *Fuibo/Επιτροπή*, υπόθεση 71/74, Συλλογή 1975, σ. 563, σκέψεις 22 κ. ε., την προαναφερθείσα απόφαση *Oude Luttikhuis* και λοιποί, σκέψη 25 και την προαναφερθείσα απόφαση *Florimex* και λοιποί κατά Επιτροπής, σκέψη 153.

⁽¹²⁾ ΕΕ 30 της 20. 4. 1962, σ. 993/62.

⁽¹³⁾ ΕΕ 53 της 1. 7. 1962, σ. 1571/62.

α) δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών και

β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

(71) Η Επιτροπή δύναται να εφαρμόσει το άρθρο 85 παράγραφος 3, είτε μέσω συγκεκριμένης απόφασης είτε μέσω κανονισμού.

(72) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 240/96 της Επιτροπής⁽¹⁸⁾ μπορεί να εφαρμοστεί σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας σχετικά με τα δικαιώματα δημιουργίας φυτικών ποικιλιών [άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο η)].

Ωστόσο, ο προαναφερόμενος κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις κοινοποιηθείσες συμφωνίες, καθότι η απαγόρευση εξαγωγών των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά δεν αντιστοιχεί σε καμία από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού. Συγκεκριμένα, είναι σκόπιμο να υπογραμμιστεί ότι οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν προβλέπουν ούτε εδαφικές περιοχές που παραχωρήθηκαν στους δικαιούχους των αδειών (βλέπε σημεία 1, 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 1 παράγραφος 1) ούτε εδαφικές περιοχές που φυλάσσονται για όποιον χορηγεί τις άδειες (βλέπε σημείο 3 του άρθρου 1 παράγραφος 1).

(73) Μολονότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 240/96 δεν εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση, δύναται ωστόσο να παρέχει κριτήρια τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης για την εκτίμηση της απαγόρευσης εξαγωγών πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά.

Κατά συνέπεια, προκειμένου να εκτιμηθεί εάν η απαγόρευση εξαγωγών των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της εν λόγω συνθήκης, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σκέψεις που παρατίθενται κατωτέρω.

(74) Η απαγόρευση εξαγωγών των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής και στην προώθηση της τεχνικής και οικονομικής προόδου.

Κατ' αρχάς, διευκολύνει τη διάδοση νέων ποικιλιών στα λοιπά κράτη μέλη εκτός της Γαλλίας, καθότι ωθεί τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες στα εν λόγω κράτη να αποδεχθούν τους κινδύνους που συνδέονται με την παραγωγή ή/και την εμπορία νέων ποικιλιών που έχουν επιλέξει οι γάλλοι δημιουργοί. Οι επιχειρήσεις αυτές θα προτίθενται ευκολότερα να αναλάβουν τη διάδοση νέων ποικιλιών εάν έχουν τη βεβαιότητα ότι δεν θα αντιμετωπίσουν άμεσες εξαγωγές από τη Γαλλία κατά τη διάρκεια της περιόδου αρχικής προώθησης νέων ποικιλιών στο εμπόριο. Μπορεί λοιπόν να θεωρηθεί ότι, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, ο γάλλος δημιουργός πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προστα-

τεύει τους δικαιούχους αδειών και τους διανομείς του (οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στα λοιπά κράτη μέλη εκτός της Γαλλίας) από τον άμεσο ανταγωνισμό των γάλλων δικαιούχων αδειών, επιβάλλοντας στους τελευταίους συμβατικές ρήτρες για την απαγόρευση των εξαγωγών των πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά. Δεδομένου ότι οι δικαιούχοι αδειών και οι διανομείς που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη εκτός της Γαλλίας έχουν καλύτερη γνώση των αντίστοιχων αγορών σε σχέση με εκείνη των γάλλων δημιουργών, θα έχουν τη δυνατότητα να εμπορευθούν με τις καλύτερες προϋποθέσεις τους σπόρους που ανήκουν σε νέες ποικιλίες και να εξασφαλίσουν τον τακτικό και επαρκή εφοδιασμό των καταναλωτών.

Δεύτερον, η υποχρέωση περί μη εξαγωγής βελτιώνει την οργάνωση της παραγωγής και της διανομής σπόρων στη Γαλλία καθότι ωθεί τους γάλλους δικαιούχους αδειών να εστιάσουν τις προσπάθειές τους στο γαλλικό έδαφος, προκειμένου να εξασφαλίσουν τον τακτικό και επαρκή εφοδιασμό των αγροτών χρηστών.

Είναι σκόπιμο επίσης να υπενθυμιστεί ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 240/96 απαλλάσσει τους δικαιούχους αδειών από την υποχρέωση να απέχουν από την πραγματοποίηση ενεργών (άρθρο 1 παράγραφος 1 σημείο 5) και παθητικών πωλήσεων (άρθρο 1 παράγραφος 1 σημείο 6), δεδομένου ότι θεωρεί ότι οι απαγορεύσεις αυτές συμβάλλουν γενικά στη βελτίωση της παραγωγής και στην προώθηση της τεχνικής προόδου.

(75) Οι αγρότες-χρήστες, τόσο αυτοί που είναι εγκατεστημένοι στη Γαλλία όσο και εκείνοι που είναι εγκατεστημένοι στα άλλα κράτη μέλη, θα μπορούν να αποκομίσουν δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει από τη βελτίωση του αναφερομένου στην προηγούμενη παράγραφο εφοδιασμού της αγοράς με σπόρους. Κατ' αρχάς, η απαγόρευση εξαγωγών ωθεί τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στα κράτη μέλη εκτός της Γαλλίας να συνάπτουν με τους γάλλους δημιουργούς συμφωνίες παραγωγής ή διανομής, επιτρέποντας έτσι στους αγρότες-χρήστες των εν λόγω κρατών να έχουν πρόσβαση σε νέες ποικιλίες οι οποίες θα βελτιώσουν τις εσοδείες τους.

Εξάλλου, οι γάλλοι αγρότες θα ωφεληθούν από ένα σημαντικό και τακτικό εφοδιασμό αφού οι γάλλοι δικαιοδόχοι θα υποχρεούνται να εστιάσουν τις προσπάθειές τους, κυρίως, στη γαλλική αγορά.

Ωστόσο, για να διαφυλαχθούν αυτά τα ευεργετικά αποτελέσματα, πρέπει να παραμείνουν ελεύθερες οι παράλληλες εξαγωγές από το γαλλικό έδαφος. Η απαίτηση αυτή πληρούται στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες δεν προβλέπουν καμία ρήτρα που να απαγορεύει στον δικαιοδόχο να πωλεί στους χρήστες και τους μεταπωλητές που είναι εγκατεστημένοι στο γαλλικό έδαφος, οι οποίοι εν συνεχεία μπορούν να εξάγουν προς άλλα κράτη μέλη.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 31 της 9. 2. 1996, σ. 2.

Οι σκέψεις που αναπτύσσονται ανωτέρω συμβιβάζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 240/96, σύμφωνα με τον οποίο οι απαγορεύσεις εξαγωγών που επιβάλλονται στον δικαιούχο άδειας, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 1, επιτρέπουν κατά κανόνα να παρέχεται στους καταναλωτές ένα δίκαιο τμήμα του οφέλους που προκύπτει από τη βελτίωση του εφοδιασμού της αγοράς.

(76) Η απαγόρευση απευθείας εξαγωγών σπόρων προς σπορά θεωρείται αναγκαία για να εξασφαλιστεί η διάδοση νέων ποικιλιών στα άλλα κράτη μέλη της Γαλλίας και, κατά συνέπεια, για να προωθηθεί η τεχνική και οικονομική πρόοδος προς όφελος των χρηστών που είναι εγκατεστημένοι στα εν λόγω κράτη. Συγκεκριμένα, θεωρείται ότι μια περίοδος προστασίας τεσσάρων ετών, από την εγγραφή στον κοινό κατάλογο, δεν είναι υπερβολική όταν στόχος είναι να γίνει γνωστή και να διαδοθεί μια νέα ποικιλία στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 240/96 επιτρέπει την απαγόρευση των παθητικών εξαγωγών για περίοδο πέντε ετών, η οποία αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία της πρώτης διάθεσης στο εμπόριο του υπό εξέταση προϊόντος. Όσον αφορά την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να υπολογίζεται η περίοδος απαγόρευσης των εξαγωγών, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι γενικά (δηλαδή, εκτός από την περίπτωση μιας παράλληλης εγγραφής στον εθνικό κατάλογο της χώρας προορισμού) μια ποικιλία μπορεί να κυκλοφορήσει ελεύθερα στην Κοινότητα μόνο μετά την εγγραφή της στον κοινοτικό κατάλογο. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να επιλεγεί η χρονική αυτή στιγμή ως το σημείο αφετηρίας για τον υπολογισμό της περιόδου προστασίας.

(77) Η υποχρέωση του δικαιούχου άδειας να μην εξάγει απευθείας τους σπόρους προς σπορά δεν επιτρέπει στους δημιουργούς να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό. Κατ' αρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των νέων ποικιλιών σπόρων προς σπορά βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τις ήδη υφιστάμενες ποικιλίες που είναι αρκετά γνωστές τους αγρότες και οι οποίες αποτελούν, συνεπώς, μια εναλλακτική πηγή εφοδιασμού. Κατά δεύτερο λόγο, είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι οι παράλληλες εισαγωγές από τη

Γαλλία παραμένουν πάντοτε ελεύθερες και, έτσι, οποιοσδήποτε πελάτης είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να έχει πρόσβαση, αν και έμμεσα, στις γαλλικές ποικιλίες, ακόμη και κατά την περίοδο της αρχικής προώθησης του προϊόντος.

Δ. ΤΑ ΑΡΘΡΑ 6 ΚΑΙ 8 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ αριθ. 17

(78) Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού αριθ. 17, η Επιτροπή ορίζει την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της περί απαλλαγής αποφάσεως.

(79) Δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, η απαλλαγή χορηγείται για ορισμένο χρόνο. Λαμβανομένης υπόψη της τεχνικής προόδου στον τομέα των σπόρων προς σπορά καθώς και της οικονομικής κατάστασης της σχετικής αγοράς, θεωρείται ορθό να προβλεφθεί η απαλλαγή για περίοδο δέκα ετών αρχόμενης από τις 26 Οκτωβρίου 1994,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 κηρύσσονται ανεφάρμοστες στις στερεότυπες συμφωνίες της Sicasov (Société coopérative d'intérêt collectif agricole anonyme à capital variable) για την παραγωγή και την πώληση σπόρων προς σπορά.

Άρθρο 2

Η απαλλαγή ισχύει από τις 26 Οκτωβρίου 1994 έως τις 26 Οκτωβρίου 2004.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Sicasov (Société coopérative d'intérêt collectif agricole anonyme à capital variable) 7, rue Coq-Héron, F-75001 Paris.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 1998.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής